किञ्च। शब्दार्थयोः सगुणत्वविशेषणमनुपपन्नं। गुणानां रसैकधर्मत्वस्य "ये रसस्याङ्गिनो धर्माः शौर्य्यादय इवात्मन" इत्यादिना तेनैव प्रतिपादितत्वात्॥ रसाभिव्यञ्जकत्वेन उपचारत उपपद्यत इति चेत् तथाप्ययुक्तं। तथाहि। तयोः काव्यस्वरूपत्वेनाभिमतयोः शब्दार्थयो रसोऽस्ति न वा। नास्ति चेद् गुणवत्त्वमपि नास्ति। गुणानां तदन्वयव्यतिरेकानुविधायित्वात्। अस्ति चेत् कथं नोक्तं रसवन्ताविति विशेषणं। गुणवत्त्वान्यथानुपपत्त्या एतल्लभ्यत इति चेत् तर्हि सरसाविति एव वक्तुं युक्तं न सगुणाविति। न हि प्राणिमन्तो देशा इति वक्तव्ये "शौर्य्यादिमन्तो देशा" इति केनाप्युच्यते॥ ननु शब्दार्थौ सगुणावित्यनेन गुणाभिव्यञ्जकौ शब्दार्थौ काव्ये प्रयोज्यावित्यभिप्राय इति चेत्। न। गुणाभिव्यञ्जकशब्दार्थवत्त्वस्यापि काव्य उत्कर्षमात्राधायकत्वं न तु स्वरूपाधायकत्वं। उक्तं हि "काव्यस्य शब्दार्थौ शरीरं रसादिश्चात्मा गुणाः शौर्य्यादिवद् दोषाः काणत्वादिवद् रीतयोऽवयवसंस्थानविशेषवद् अलङ्काराः कटककुण्डलादिवदिति"। एतेन "अनलङ्कृती पुनः क्वापीति" यदुक्तं तदपि परास्तं। अस्य ह्यर्थः "सर्व्वत्र सालङ्कारौ क्वचित्त्वस्फुटालङ्कारावपि शब्दार्थौ काव्यमिति"। तत्र सालङ्कारशब्दार्थयोरपि काव्य उत्कर्षमात्राधायकत्वात्। एतेन "वक्रोक्तिः काव्यजीवितमिति" वक्रोक्तिजीवितकारोक्तमपि परास्तं। वक्रोक्तेरलङ्काररूपत्वात्। यच्च क्वचिदस्फुटालङ्कारत्वे उदाहृतं।

"यः कौमारहरः स एव हि वरस्ता एव चैत्रक्षपास्